

2024-től érvényes érettségi követelmények szerinti esszé feladatok

2.4 Magyar őstörténet és honfoglalás

2.5 A keresztény államalapítás és az Árpád-kor

2025-MÁJUS-MAGYAR-EMELT-2.5

A feladat a középkori magyar történelemmel kapcsolatos. (hosszú)

Mutassa be a források és ismeretei segítségével az egyházi intézményrendszer kiépítését és politikai szerepét I. (Szent) István király korában! Válaszában térjen ki a szerzetesek szerepére is!

„A királyi palotában a hit után az egyház foglalja el a második helyet. [...] [Az egyháziak a hitet] a mi birodalmunkban eddig még mint ifjú, friss hajtást prédikálják. Épp ezért kíván meg szemfülesebb s szembetűnőbb öröket, nehogy a jó, amivel az isteni kegyelem bennünket mérhetetlen irgalmában érdemtelenül elárasztott, tünyaságod és restséged, valamint hanyagságod miatt megromoljék és megsemmisüljön. [...] Azért is nevezték az első királyokat nagyságosnak, mert az egyházat nagyobbították. Te is ezt tegyed, hogy koronád híresebb, életed boldogabb és hosszabb legyen.” (I. István király intelmei Imre hercegnek, 11. század)

I. István és Gizella ábrázolása a Képes krónikában, 14. század

„Ha valaki hús evésével megsérti a mindenki előtt ismeretes négy böjti időszakot, akkor egy héten át bezárva böjtöljön. Ha valaki pénteken, amelyet az egész kereszténység megtart, húst eszik, egy héten át sötétbe zárva böjtöljön.” (I. István törvénye)

„Egy napon harminc újonnan megkeresztelt férfi a püspök elé járult azzal a kéréssel, hogy vegye maga mellé a fiaikat, vezesse be őket a betűvetésbe, és szentelje klerikusokká [papokká]. Magához is fogadta, és Valter magiszter [tanár] keze alá adta őket. Egy arra alkalmas házat adott nekik, hogy a grammatika [latin nyelvtan] és a zene tudományába beavatást nyerjenek. Rövid időn belül nagy haladást tettek ezekben a művészetekben. Mikor ezt látták a nemesek [...], fiaikat az említett Valterre bízták, hogy tanítsa őket, és a szabad művészetek közé tartozó tudományokban valami gyümölcsöt teremjenek. Ezek az első kanonokok [káptalanokban dolgozó papok], akik Boldog György kolostorában nevelkedtek. Mivel nem voltak idegenek, hanem ehhez a néphez tartoztak, a püspök a lehető legnagyobb gondossággal nevelte őket, hogy majd Isten egyházának minél nagyobb dicsőségére legyenek.” (Szent Gellért püspök legendája, 14. század)

2.6 A vegyesházi királyok kora